

Рік тому назад...

Цими днями минув рівно рік, як вперше Українська Центральна Рада вярнула до російського Тимчасового Уряду делегацію, якій доручили виконати політичні домогання українського народу і добиватись її здійснення.

14 мая делегація вирушила до Петрограду. Делегація складалась з В. Винниченка, С. Єфремова селянина Одінця, М. Ковалевського, полк. Пилькевича, члена Київської Народної Управи Сніжного, матроса Письменного, пор. Чернявського і одного робітника, призначеного на жаль я не пригадаю.

Таким чином, в делегації були представники всіх впливових українських політичних партій і організацій.

Центральна Рада по довгій обміркованні дала делегації наказ, чого має добиватись делегація од петроградських правителів.

Центральний пункт цього наказу була вимога призначити на всю Україну особливого комісара, при якому існувала би красна рада. На підставі постанов цієї ради комісар має управляти краєм.

Інші пункти наказу трактували доволі виразно справу української армії та флоту, розвитку українського шкільництва та фінансове забезпечення культурно-національних потреб українського народу.

16 мая делегацію Центральної Ради урочисто зустріли на царосельському вокзалі представники українських організацій в Петрограді, українського війська і селян, що пробували тоді на всеукраїнському з'їзді.

Того-ж дня ввечері делегація мала нараду і виробила план діяльності. Було постановлено спочатку зробити офіційний візит голові Тимчасового Уряду князю Львову, якому і передати декларацію Ради.

Після того, окремі делегати мали зробити візит окремих міністрам, яким пояснити суть українських вимог і підготувати таким чином до публічного засідання уряду, на якому буде рішатись українська справа.

Князь Львов прийняв нас до волі сухо. Розмова з ним була дуже коротка. Він хутенько перечитав найголовніші пункти наших вимог, казав, що ці вимоги йому приблизно відомі і що він дасть відповідь на них після засідання уряду, на якому українська справа буде обміркована.

Авдієнція тривала кілька хвилин. Почувалося, що російський прес-бар не надає належної ваги нашій місії і ніби хоче одмажуватись од делегації, як од неприємної і настарилої мухи.

Після цього, делегація поділялась і почала „обход“ російських міністрів. В справах українського шкільництва делегати мали розмову з міністром освіти Мануйловим. Він не зовсім погоджувався з українськими вимогами і заявив, що він що-дня одержує з України слау телеграм, в яких жителі України просять встановити руську школу. Отже, ще в самій Україні національної школи не дуже то і бажають. Сміючись, міністр розказав, що недавно він одержав листа, в якому його навіть докоряють за надто прыхильне відношення до української школи і пояснюють це тим, що він, мабуть, родом з Мануйлівки...*)

Дуже гарно прийняв делегатів В. Чернов. Він обіцяв підтримати українські вимоги і заявився рішучим прихильником автономії України. Керенського тоді в Петрограді не було. Багатьох міністрів нам не пощастило бачити.

Надзвичайно характерний епізод був у Чхеїдзе.

Голова Рад робітничих депутатів кілька днів ніяк не міг прийняти української делегації. Нарешті, коли було міждредено його секретарю, що буржуазні міністри приймали делегацію без всякої задержки і буде не красиво, коли лідер пролетарської партії не прийматиме нас цілий тиждень.

Чхеїдзе делегатів прийняв. Було навіть влаштоване засідання президіума Виконавчого комітету, на якому українські делегати давали пояснення. Цікаво зазначити, що на цьому засіданні був і відомий Кірієнко, але він за весь час засідання „храня молчанье в важном спорѣ“.

Чхеїдзе найбільш — горячився з приводу української армії і флоту. З властивим йому гумором він казав приблизно в таких виразах: — Ну, добре... ви бажаєте українській чорноморській флоту. Але ж тоді і нам як, грузинам, має право трібувати грузинській хоч одного міноносця!..

Позитивною відповіддю на свої домогання не дістали делегати і тут-таки центр російського демократизму.

Таким чином, минали дні, керівники російської держави не давали певної відповіді на вимоги Центральної

Ради. нарешті, делегація одержала запитання на засіданні, яке скликалось з доручення князя Львова його заступником — Щенканим. Представники уряду в цьому засіданні були: тов. міністра внутр. справ Щенкин і лн. Урусов, члени юридичної наради проф. Лазаревський і С. Котляревський, і генер. Туган-Барановський од військового міністерства.

Засідання продовжувалось з перервою два дні. Найбільшу цікавість до української справи виявили проф. Лазаревський і С. Котляревський. Іх дуже турбувала конструкція Центральної Ради. З чого вона складається? Хто її вибрав? І чи можна її вважати правдивою заступницею інтересів України?

Уже сама постановка цих питань показувала, що думають члени юридичної наради про Раду.

Друге питання, яке викликало велику промову Котляревського, це справа з тими місцевостями, що мають загально-російське значення. Такими місцевостями Котляревський вважав Одесу і взагалі чорноморський беріг і його порти (Миколаїв, Херсон і т. и.). Отже чи ввійдуть і вони в сферу діяльності автономного краю чи ні.

Між иншим, Лазаревський весь час поспішав на державне право і, взагалі, науку і авторитетно стверджував, що наука не знає таких форм державного життя, яких вимагає Центральна Рада.

Ген. Туган-Барановський змагався дуже проти української армії і казав, що це зайва і не потрібна річ.

В кінці другого засідання українські делегати поставили руба питання: чи задовольняє уряд українські вимоги чи ні. Щенкин, дуже хвилюючись, почав заспокоювати делегатів і казав, що він доложить все уряду, але що навряд чи можна ждати позитивної відповіді.

Ми це і самі розуміли, бо бачили, що справжня російська політика робилась не в забрудненому Таврійському палаці, а в тихих міністерських покоях, де велерозумні члени юридичної наради оцінюють все з точки погляду державного права і науки.

З тим ми і пішли з засідання і більш з представниками Тимчасового Уряду не бачились.

Цікаво зазначити тут відношення російської преси до нашого перебування в Петрограді. Жадна газета не писала про наш приїзд та нашу місію, не говорючи вже про надрукування нашої декларації, зверненої до уряду.

Де-не-де проскочила петітом набрана хронікальна замітка, що мовляв, приїждили.

Тим часом, газети рабали от статей та заміток про приїзд якихось двох соціалістів з Італії, що пробували в Петрограді одночасно з нами.

З невеликими думками вертали ми на Україну. В Києві нас ждав трьохтисячний селянський з'їзд, бурхливий як весняна вода.

Йому мали ми розказати, як приймав нас російський уряд і яку відповідь дав він на давні стремління України... Мия. Бушния.

В міністерствах.

Державна мова.

Г. г. Директорамъ Контрольных Департаментовъ.

Покорно прошу г. г. Директоровъ въ случаяхъ обращенія по мѣстъ письменными докладами или представленіями мѣст на просмотръ проектовъ бумагъ, давати мѣст ихъ написанными по русски. Это избавитъ меня отъ лишней траты времени.

Державный Контролеръ Афанасевъ.

Резолюція надзвичайного зібрання співробітників міністерства продовольчих справ.

ної Ради. нарешті, делегація одержала запитання на засіданні, яке скликалось з доручення князя Львова його заступником — Щенканим. Представники уряду в цьому засіданні були: тов. міністра внутр. справ Щенкин і лн. Урусов, члени юридичної наради проф. Лазаревський і С. Котляревський, і генер. Туган-Барановський од військового міністерства.

Директор та ех директор.

Засідання продовжувалось з перервою два дні. Найбільшу цікавість до української справи виявили проф. Лазаревський і С. Котляревський. Іх дуже турбувала конструкція Центральної Ради. З чого вона складається? Хто її вибрав? І чи можна її вважати правдивою заступницею інтересів України?

Уже сама постановка цих питань показувала, що думають члени юридичної наради про Раду.

Друге питання, яке викликало велику промову Котляревського, це справа з тими місцевостями, що мають загально-російське значення. Такими місцевостями Котляревський вважав Одесу і взагалі чорноморський беріг і його порти (Миколаїв, Херсон і т. и.). Отже чи ввійдуть і вони в сферу діяльності автономного краю чи ні.

Між иншим, Лазаревський весь час поспішав на державне право і, взагалі, науку і авторитетно стверджував, що наука не знає таких форм державного життя, яких вимагає Центральна Рада.

Ген. Туган-Барановський змагався дуже проти української армії і казав, що це зайва і не потрібна річ.

В кінці другого засідання українські делегати поставили руба питання: чи задовольняє уряд українські вимоги чи ні. Щенкин, дуже хвилюючись, почав заспокоювати делегатів і казав, що він доложить все уряду, але що навряд чи можна ждати позитивної відповіді.

Ми це і самі розуміли, бо бачили, що справжня російська політика робилась не в забрудненому Таврійському палаці, а в тихих міністерських покоях, де велерозумні члени юридичної наради оцінюють все з точки погляду державного права і науки.

З тим ми і пішли з засідання і більш з представниками Тимчасового Уряду не бачились.

Цікаво зазначити тут відношення російської преси до нашого перебування в Петрограді. Жадна газета не писала про наш приїзд та нашу місію, не говорючи вже про надрукування нашої декларації, зверненої до уряду.

Де-не-де проскочила петітом набрана хронікальна замітка, що мовляв, приїждили.

Тим часом, газети рабали от статей та заміток про приїзд якихось двох соціалістів з Італії, що пробували в Петрограді одночасно з нами.

З невеликими думками вертали ми на Україну. В Києві нас ждав трьохтисячний селянський з'їзд, бурхливий як весняна вода.

Йому мали ми розказати, як приймав нас російський уряд і яку відповідь дав він на давні стремління України... Мия. Бушния.

Врожай.

Рада міністрів одобрала, а царський затвердив доповідення до закону „Про право на врожай 1918“, яке має метою забезпечити цукроварні буряками в майбутній кампанії біжучого року.

Міністерство ісповідань.

Міністр ісповідань ввів в Раду Міністрів законопроект про одусу коптів для відбудовання зруйнованого військового майна, про видачу субсидій холмській духовній колегії, затвердження, обрахунку по содержанию духовенства в 1918 році. Департамент православної церкви заснував відділ, котрому доручено завідування справами всеукраїнського церковного собору, (схлих. 20 червня).

В м-стві праці.

Департамент загальних робіт міністерства праці виробляє в негайнім порядку ряд інструкцій про технічний догляд і взаємні відносини адміністрації та робітників на публичних роботах.

Крім того виробляються інструкції бірж пресі, міських самоврядувань, порядку найму розподілення безробітних на публичних роботах та инше.

Візд міністра Колокольцова.

Міністр хліборобства Колокольцев по службовим справам виїхав у Харків.

Відновлення роботи на заводах.

Міністерство хліборобства напавало заводам сільсько-господарчих фабрикатів у Маріуполі та Венській Токмаці відновити працю. Заводи раніше належали російському міністерству хліборобства тепер українському. Початок праці асигнувано 20.000 карбованців.

Накази, Прохоронні комітети.

Ленція „объявля мажара робітничому будинку, а і державному будинку, в дні вечора, відповідальність, ського на тему: скасування України в кінці і справляти“.

Вхід військи.

Збори громади чл про відбудуться у п'ятницю в аудиторії ч. 5 К. В. СТЯМИ

Порядок денний:

1) до п. міністра; 2) справля подорожі до моголи Шеттва посвідченя на цю подорож на примітивному* одбудет. 10 днів в середу, в залі уаїни, Український клуб, Пунсіє-Укр. Виставка мистецтва, оди, ранку відкривається виставка на дітях українського мистецтва—картин, скульптури, архі

родів завідуючих середніми школами та вищими початковими, а саме нагадати їм, що негарно, коли вчительство столиці України так кволо відноситься до шкільної справи.

У відношення ст. відділу було показано, що на 53 картки розіслали ст. відділом до середніх та вищих початкових шкіл м. Києва одповідь прислали тільки 16 шкіл або 30% і з усіх 16 значиться тільки одна українська гімназія, одна українська вища початкова школа і одна українська учительська семінарія. Сором пакове.

Коли ви не одержали картки від ст. відділу, то пре те, що картки розіслались по школах України ви могли-б дізнатись з часописів, де не раз уже про це писалось. І от був такий випадок: у ст. відділі серед списку середніх шкіл не було військової гімназії (бувш. кадет. корпусу) прочитавши в часописах, що картки розіслали, представник київської військової гімназії написав до ст. відділу, що анкетні картки цієї гімназії не одержано. Тоді картки і були надіслані.

А хіба представники других середніх або вищих початкових шкіл м. Києва не могли зробити те саме, що догадався зробити представник військової гімназії.

Комплекти підручників.

Департамент нижчої освіти повідомляє, що ним виготовано для виставки на учительських курсах комплекти підручників для нижчих початкових шкіл (бухварі, граматики, читанки та задачки). Просить представників земств та міст звертатися за такими комплектами до департаменту.

Постанова правничого Товариства.

Українське правниче т-во на загальних зборах своїх 31-го травня 1918 року одноголосно ухвалило:

Безправність.

(Доля бундних співробітників міністерства земельних справ.)

В цілому ряді тяжких сторінок сучасного життя, мимоволі притягує мою увагу одне явище, може й незвичайне по своїм розмірам, але досить характерне для даного моменту. Як в шкільному серед густих хмар наших розчаровань, воно, те явище, випливає на увагу всього громадянства і промовчати про нього ніяк не можна. А справа ось в чім.

На протязі кількох днів на сторінках наших газет з'явилась замітка про події в міністерстві земельних справ, але на жаль від тих заміток вишались лише назви, а далі йшли довгі білі прогалини. Громадянство певне догадувалось, що між співробітниками міністр зем. справі міністерством склався конфлікт, але в якому полягав той конфлікт з газетних заміток трудно було дізнатись.

Власне причин для конфлікту було знадто мало. Співробітниками міністерства земельних справ заявив новому міністрові п. Колокольцову свої національні та професійні домогання, помічаючи, що новий міністр рішуче порушає ті і інші інтереси. Міністр не звернув на це жадної уваги.

Співробітникам заявив свій протест. У відповідь на це в помешканні з'явилась варта, і все ж міністр не став навіть розмовляти і не звів жадних заходів, аби поладити конфлікт.

Який вихід заставався у співробітників на далі? Очевидно знадто образливим було відношення міністра до співробітників і тому ці останні не могли скоритись такому становию і були примушені скористуватись, як єдиним способом протесту, — оголосити страйк. Страйк відбувся, і в наслідок цього більш 400 чоловік були звільнені з посади і фактично опинились без шматка хліба. По свідченню страйку співробітників з'явився знову на посади, але їх не пустили в помешкання міністерства, впускали ж по черзі по одному департаменту на день для передачі справ новому персоналові. Справи були передані, увільнені співробітники були затримані по кілька днів для передачі справ, а опісля розійшлись, маючи в перспективі лише безробіття і голодання.

Правда, більш слабкім духом, ялось прохлявсь і пішли знову прохати у п. Колокольцова посади, проте таких було не багато. Та й то були випадки, коли їх самим ганебним чином вихитовували на східні помешкання. Ось, власне, коротенький зміст конфлікту між співробітниками і п. міністром.

Ми не станемо спинятись на тому, чи праві були співробітники, оголошуючи страйк в міністерстві чи правий був міністр Колокольцев, увільняючи усюх співробітників з посади. Законом страйки на професійному ґрунті не заборонені в Українській державі. Отже, юридично співробітники мали право оголосити страйк і п. міністр не має жадних законних підстав на увільнення.

Але п. міністр це зробив, до того ж в самій жорстокій формі. Ко-

*) Мануйлівка, матер. губ. Мануйлівська „Просвіта“.

Мирова конференція.

Кінець засідання 14 червня.

В результаті дебатів у справі визначення границь України й Росії совітська і українська делегації запропонували свої формули переходу. Большевики дали формулу переходу, якою криїли національний одидався і визнавався принцип самоопреділення частин.

Українська делегація стоїчи на ґрунті національно-територіальній, дала свою формулу, а саме: Українська і російська мирові делегації погодились передати справу про визначення меж між Росією і Україною політичній комісії з тим, щоб у спірних випадках, коли не порушуються інтереси цілого в державних організаціях, кермуючих основами було б представлено організоване і вільне запитання людності по обоєму кожен раз на те порозумінню обох держав.

Російська делегація не прийняла цієї формули і дала другу: такою змісту:

Російська делегація згодна передати справу з межами між Українською державою і Російською республікою в політичну комісію при тій умові, коли при виконанні як презумпції етнографічного принципу, спірні справи вирішуватимуться на підставі вільно виявленої волі людності даного місця.

З цієї формули виходило, що кожен раз, як російська делегація не згодиться, буде переведено плебісцит, з якого може вийти, що окремі села заявлять себе одні до Росії, а другі до України, і таким чином втвориться „державна червоподія“, яка, як відомо називається шкоди ва навіть у правлячому волюнті.

С. Шелухин зауважив, що державні справи, коли голосують народом, то вирішуються не як небудь селом, то-б-то частина за ціле, а всім народом держави, і не може частина вирішати за ціле на свою користь і на шкodu цілому. Не може, напр., Одеса вирішати, що море належатиме тільки їй, а не Україні. В тих випадках, де являється прикордонна частина має однаковий інтерес як для Росії, так і для України, розуміється, вирішення справи, будь її належати, може бути віддане їй, бо тут воля вирішує за себе, а не за ціле.

Українська делегація через це настояла на тім, щоб або була прийнята її формула, або ж до російської формули додати кінець української формули.

Але до порозуміння у цій справі так не дійшло, і вирішення цієї справи переноситься на слідуєче засідання.

Прантинка совітського самоозначення.

Наводимо текст телеграми яку одержала українська делегація від громадян мглинського повіту, і яка була оголошена на цій засіданню. Ця телеграма наочно показує, що між теорією і практикою совітського самоозначення лежить „дистанція огороженого развібра“.

Ось вона: Громадяне мглинського повіту на Чернігівщині, які прорвалися через воєнну зону Клишп-Стародуб, доводять до вашого відома, що всі місцеві большевинські совіти мглинського повіту одержали таку телеграму: „Усім совітам робітничих і селянських депутатів, усім комітетам пар.п. с.р., комуністів, большевинів Чернігівщини, Мглин, із Смоленська № 2/101 від 5 червня 1918 року. Телеграма.

Кравчий совіт робітничих, садатських та селянських депутатів пропонує вам строчку і невідкладно, негайно до одержанню телеграми впорядити мітинги, зібрання і сходи селян, робітників і громадян для виконання революційної прилучення вашої місцевости до совітської республіки.

Посилайте оригінали резолюцій у Київ нашій делегації, а копії совіту кародних комісарів із Смоленська обл. исп. ком. заклад. Резолюції повинні бути з печатками і підписами. На підмогу вам посилаємо сьогодні екстремним порядком експедицію відповідальних діячів: агітаторів, пропагандистів, лекторів і партійних працівників на чолі з керівниками. Про ці справи кожні чотири години телеграфуйте. Дійствуйте, товарища! Кравчий совіт, кравчий комітет дієчих есерів. Передайте строчно, телеграфом. Вискайте кур'єрів у волості совіти і районні комітети. Голова обл. исп. ком. зап. Іванов, секретарь Марголіт“.

По одержанню цієї телеграми і прибуттю потівів з агітаторами місцеві совіти скрізь скликають волеєсні сходи, зібрання і очолюють їх ерлада і червоногвардійців з кулеметами, ружиннями, револьверами і бомбами, під погрозою негайного розстрілу громадян, примушують сходи підписувати приговори про відділення від України і прилучення до Великої Росії, щоб переслати ці приговори до Києва Раковському, як вислов волі „самоопреділення“ населення. Самоозначення відбувається під диким масльством озброєних банд, котрі буквально тероризували людність. Настовемо на непризнавню цих примусових приговорів. Настриливо прохавемо влючити увесь мглинський повіт у склад України, як повіт що від старих часів і досі належав до України.

Засідання затяглося до 9-ої години вечора. Слідуєче засідання відбудеться у понеділок о 2-ій годині дня. Ф. Б.

У Києві.

Усунання з посади Ціговича. Комедант Києва отаман Цігович покинув свій пост. На його місце призначено отамана Тяпчинського.

Українська мова в міністерствах. Де які міністерства уперто не хотять українизуватись. Вони шари і уперто не хотять вичутих бувшої державної мови і користуються нею, нехтуючи мову українську.

5 червня редакція „Державного Вістника“ № 208/350 повернула міністрові продовольчих справ наказ по міністерству № 56/156 від 27 травня в справі хлібного розуміння вільної торгівлі хлібом та в справі твердих цін на хліб і прочитав гарму нотацію, що всі матеріали, призначені для оголошення в „Державному Вістнику“ повинні бути виготовані на мові українській, згідно з обізнанком редакції від 25 травня 83/303.

Урядова мова. Подаємо зразок грамотности урядовців між-ва харчових справ:

Для полічення рахунку (счета) Київської Мійської Харчової Управи з рахунком Губ. Продовольч. Управи, прошу розпорядок видати щоб Київська Губ. Прок. Управа надіслала акту Мійській Прод. Управі на відпущення їй продукції сь одержані Губ. Прок. Управі гроші на 1 червня 1918 р.

Підписав: Голова Ревізійної комісії Н. Штейн. Діловод Козак.

Повернення паперів, писаних українською мовою. До міністерства продовольчих справ за № 888 уловнований міністерства по Херсонщині і Таврії надіслали копії листування свого і „уловнованного Гермао-Австро-Венгерського центрально го сподарчого управління в Києві—відділу у Одесі“—і скаржаться, що цей останній, Вільгельм Беніг, повертає йому папери на українській мові з проханням писати цілові папери до п. Бенігга на руській мові, бо українською мовою в їхнім управлінні ніхто не володіє.

Міністр продов. справ пропонує своєму уловнованому по Херсонщині і Таврії вести листування з усіма інституціями лише на українській мові.

Не одною мірою. Меморандум українських партій подалий не що давно п. гетьману і через незалежні од нас обставини в нашій газеті не надрукований, вільно друкується в Одеських часописках.

Сискурсія курсистів. В четверг, 13 червня, відбулася перша екокурсія слухачів курсів для середніх та вищих початкових шкіл в Софійській собор та Михайлівській монастир, під проведом археолога Г. Стегального В соборі, крім пояснення відомих примірників старовини, вичезганням археологом були показані місця його розкопів 1916 р. з приводу шугана підземного ходу під св. Софію. Були знайдені костовища або будівничих собору, яких згадує Г. Лясота в XVII в., або монахів Софійського монастиря, що істнував тут 735 років (з 1017 р.). Край фундаменту цього монастиря був знайдений п. Стегальним біля дерева ще між собором та будинком Софійської бурси.

В Михайлівському монастирі зашлилися взагалі менш старовини. Тут з великою цікавістю був розглянений матеріал, з якого збудовано цей храм XI в., завдяки большевинкам, котрі гарматним вибухом зробили чи малу діру в стіні церкви.

Відкриття курсів. 11 червня відбулося відкриття курсів для інстачієвкторів і діячів позапартійної роні замарк Витал на відкритті: Міністеро не точно, Василенко, тов. мін. Холодковщоби про аселення, у аселення, Холмщоро. На з'їзді представного Хлібного Виро кон-

В раді міністрів. На засіданню ради міністрів, що відбулося 14-го червня, ухвалено такі справи:

1. Асигнувати українському національному театру 165.000 карбованців і Молодому українському театру субсидію в 10.000 карбованців.

2. Визначити артисти М. К. Заньковецькій довічну пенсію в розмірі 3.600 карбованців на рік.

3. Прийняти похорон Д. М. Драгоманової на рахунок української держави.

Підсудність карних справ. На засіданню 14-го червня рада міністрів ухвалила закон про зміну підсудности карних справ, які має розглядати мировий суддя.

Підсудність по справах про крадіжки і шахрайство збільшена до 1.500 карбов.

Закон про підданство. Цими днями опубліковано закон про підданство. Зараз відповідний законопроект ро робляється особливою комісією у складі міністрів судових справ, внутрішніх, закордонних, народної освіти, державного секретаря. У склад цієї комісії запрошені також генеральний суддя С. Шелухин, ректор університету св. Володимира проф. Спекторський, проф. В. Кістяковський і М. Сливинський.

Відгуки страйку в міністерствах. Справа про страйк служачих міністерства земельних справ, харчування і нн. передана прокуратору Київської судової палати для притягнення їх до судової відповідальности.

По постанові ради міністрів з одного лиш міністерства земельних справ увільнено коло 120 чоловіка.

До нового земельного закону. Міністр судових справ розіслав усім нотарам циркулярні накази про закінчення земельних гандлів у межах, зазначених новим законом про купівлю і продаж землі.

Убивство повітового старости у

Відкриття курсів. В 11 г. д. 14 червня в 6. над. корпусі відбулось відкриття курсів для вчителів і учителів нижчих почтакових шкіл Київського, Радомисського і Остерського повітів.

З промовама виступили мін. освіти М. П. Василенко, губ. комісар освіти С. П. Пастернак і дир. деп. нижчої освіти А. І. Лешенко. Вступну лекцію прочитав Р. М. Дем'яновський.

Зарегістровано прибувших слухачів біля 160 чоловік.

Віздз сп. Оленсія. Владика Олексій, відомий борець за незалежність укр. православної церкви, вчора покинув межі Київщини. Останніми часами владиці, що стояв вже зовсім осторонь від українського церковного руху, доведлося зазирати чимало прикрити од ріжних заступників незайманости „русской вери“.

Зносина з Великоросією. Вчора о 5-ій годині вечора під проведом голови міністрів Ф. Лизогуба в помешканню ради міністрів відбулася нарада, яка розглядала справу з зносинами з Великоросією.

Порушення демаркаційної лінії. Надійшла відомість, що совітське військо в Новгород-Сіверському порушують установлену військовоым командуванням демаркаційну лінію.

Розрухи в тарашанському повіті.

статовано, що збереження твердих цін на хліб приписаного договором України-Германією, — можливо тільки при істнуванні одного організованого копуцця — держави. Нова на ринкові других копуцців при сучасному стоновіщі на ринкові, коли зовсім нема кодачі росте пошт. привоєдчи до безмежного збільшення цін, руйнує роботу державного хлібного бюро.

Вісті з краю.

Літвинські пані. Пані поміщиці Літвинського повіту на Поділлі дуже нахвалюються на бувшого туземного комісара І. К. Вачинського, який нібито підняв мужиків проти панів. Як нам відомо І. Вачинський, бувши трохи не 9 місяців комісаром повіту, зробив дуже багато для народу й спокон. Але він же був енергійно настояв на роззброєнню польського війська в повіті,—відсі і тив панів.

Страйк на одеських тарганах. З 11 червня п. р. почався на одеських тарганах загальний страйк робітників. Вимагають збільшення платні на 50%.

Знущання над „Просвітама“. В Хоролі (на Полтавщині) місцева влада заборонила т-ву „Просвіта“ улаштувати вистави, мотивуючи тим, що т-во „не зареєстровано“.

Вбивство мільонера Спаського. Як тільки прийшли німці до Луганська—тамашній мільонер Спаський скликав робітників, які працювали на його фабриках і заявив їм, що вони повинні вже забути про 8 ми год. робоч. день праці і діставити йому меншу платню. На третій день убито Спаського у його власному помешканні.

Оселадці. (З щоденника мирового судді).

У з'їзді розбіралось діло якогось чоловіка, котрого мировий суддя заусудив на 9 місяців до в'язниці за те, що помаленька на оселедці і вкрав у крамниці щось зо три чи чотири. Незадоволений присудом він скаржився з'їздові. Чоловікові не поталанило: були свідки, що бачили, як він потяг оселедці з бочки, та сковав під милою (воли зараз, як він пішов з крамниці, сказали крамареві про крадіжку), були свідки, що бачили, як він вийшовши з крамниці потубив оселедці, намагавсь їх зачопити у сміг, але сміг був твердий і оселедці не ковалися...

З'їзд з огляду на те, що покрадеді оселедці коштували менш, ніж 50 копійок, зменшив присуд щось аж до 3 місяців. Доводилося познайомитись з в'язницею. Мабуть не дуже хотілося і дала він ту нещасливу годину, коли помаленька на оселедці...

Через кілька днів розглядав справу у себе в камері. (Предсідатель з'їзду вудис поїхав і за відсутністю його я сповняю його обов'язки). Між двома справами неспішно підходить до столу веритого зеленого тавнішою якийсь дядько.

— Ваше превосходительство? — Чого вам? — Дозвольте одержати копійку! Познаю чоловіка, якому не поталанило з оселедцями.

— А, де в'їзді оселедці? Віж радіє каже:

лись ще в дореформенні часи робили так самі діоті господарі, виганяючи своїх робітників з двору, не заплативши їм нічого на забезпечення життя наперед, а то навіть не заплативши заробленої платні.

Але ті часи одійшли. І до новій традиції і по цілому ряду статутів і договорів, в сучасну пору господарі увільняють робітників, видає їм за якийсь певний термін наперед платню.

Але так роблять господарі підприємств, і зовсім ніяк не ставиться до цього п. Колокольцов. Всі співробітники міністерства земельних справ були увільнені від 30 травня без призначення будь якої платні за певний термін наперед, яка б забезпечувала істнування цих людей хоч на першу пору.

І знову, які законні підстави мав п. Колокольцов це робити? Де той закон, який би давав право п. Колокольцову так поводитись? Коли ми звернемося до законів навіть до революційної російської держави, то й там інтерес урядовців державних установ були в тій чи иншій мірі гарантовані. Так, урядовці, коли їх увільняли з державних установ, згідно з законом одержували або нову посаду, або ж платню за піврону чи навіть і за рік наперед. Пан Колокольцов увільнивши з посад своїх співробітників, не видав їм навіть і місячної платні наперед.

Правда, в даним разі, він покладається на постанову ради міністрів. Нам невідома ця постанова, але коли вона є справді, то це ще більш дивує нас.

Звичайно від. п. Колокольцова, покладаючись на всі його попередні звички, всього можна сподіватись.

Але нам не віриться, щоб на це пішли в такій же мірі інші міністри, — скажемо—п.п. Лизогуб, Соколовський, Шелухин, Дорошенко.

Не віриться, щоб Лизогуб, у котрого на протязі довгих часів його земельної діяльности були добрі стосунки з його співробітниками; Соколовський, давній земельний агроном, член славного гуртку „третього елементу“; і нарешті Дорошенко і Шелухин, з якими багатьом з увільнених співробітників довелось колись на однім національно-демократичнім полі працювати,—не віриться, важу, щоб ці люди могли відписати подібну постанову, однинившись таким чином в стані тих жорстоких і неправих господарів, які виганяють своїх робітників з двору, порушаючи цим самі елементарні права людини. Коли бн були тут якісь і політичні рахунки, то зводять їх таким чином урядіві явсь невручно. І можна подумати лиш одне—що ця частина набілету просто не була в курсі справи не знала докладно поведінки д. Колокольцова і довірилася на його слова.

А коли це так, то доводиться ще раз голосно заявити і підкреслити: Так, пані міністри—співробітники міністерства земельних справ були увільнені не одержавши платні і за один місяць наперед. Вільність з них одержувала платню 250—300 карб. на місяць. Сподіватись, щоби у них щось збереглося, дуже трудно. І хто зна, може сьогодні багато з них прожває останні гроші і не знає, що він буде завтра їсти.

Я, звичайно, мало погледаюсь на те, що ця моя слабенька стаття може зробити якийсь вплив на панів міністрів. Можливо, що від неї на старіях газети з'являються лише білі прогалини і про зміст її ніхто не дізнається, навіть самі міністри.

Можливо що їм доставляться коректурні гранки від неї, а можливо, що п.п. міністри і прочитавть її та не звернуть не неї потрібної уваги. Все, важу, можливо.

Але я все ж вважаю своїм громадським обов'язком голосно заявити про це, як про факт виключно жорстокого порушення самих елементарних професійних прав громадян української держави, бувших творців державного апарату по міністерству земельних справ.

Все може змінитись і все може забутись. Забудеться дуже скоро моя стаття, самий конфлікт і нарешті коштує одійти п.п. міністри, але цей факт в історії будівництва української державности безперечно не забудеться.

І від, буде одним з асрвабих показників того, на яких підвалинах будувалась молода українська держава.

М. Івченко.

15/VI 1918.

— Еге, так тошко, ваше превосходительство, за оседедці

— То що ж вам поможе копія?

— У сенат писатину...

— Та воно можна писати, але що писати?

— Писатину, що не крав я оседедців, що то на мене набрехало...

— Е, чоловіче, то ж нехай одні бреше, нехай два брешуть, але ж усі п'ять свідків однаково казали...

— То всі ваше превосходительство, набрехали...

— Ну, то вже пішло вам на лихо, як п'ятеро набрехало, то з тим нічого не вдієте. Сенат не буде розглядати справи, він тільки розглядає, чи правильно судили...

— То ж не правильно...

— То вам так здається, але ж сенат побачить, що п'ять свідків було, що все обдулося по закону... Поясню йому рішницю між апелляцією й касацією, слухає й некаче розуміє, згіхає...

— Ну, напишіть до сенату, 10 карбованців застава, писати—самі не напишете, адвокатів дасте карбованців, або й два...

— Ні, за два не напише, вимагає п'ять, му та за три напише, згедитесь!

— Нехай три: ось застава 10 карбованців, адвокатів три карбованці, а через місяць сенат поверне справу і напише, що залишив касацію „безъ разсмотрѣнія“...

— То вже як Бог дасть, ваше превосходительство!

— Та ж я вам наперед мушу сказати, що Бог дасть: і 13 карбованців пропаде і до в'язниці сідати доведеться.

Згіхає...—То звеліть дати копію.

— Та копію дати звелю, але грошей ваших жалю.

— Дякую, ваше превосходительство, звеліть копію! (задоволений іде до канцелярії).

Через кілька днів секретарь з'їзду дає мені підписати рапорт до сенату в справі оседедців.

— А, ну дайте—по перчитай, що він пише...

— Перчитайте, перчитайте—сміється секретар.

Читаю... засмуєно мене до в'язниці... „Обстоятельство“ цього діла такові—далі виписаю увесь приговоръ із окончательной формі...

Далі знов від себе: „А так как я во всю жизнь ничего никогда не крав, а коли ежодні сі селедки вкраю, то тільки неохотливо тому, що випав тоді черезчур много казеннаго вина... „казенного вина“—підкреслено.—Тому й прошу приговор сей отменить і мені призвать по суду оправданымъ“...

Мих. Могилянський.

ТЕЛЕГРАМА

Німецьке повідомлення.

(Офіційно).
БЕРЛІН, 14/6. У вечорі. На бойових фронтах нічого нового.

(УТА).

Французьке повідомлення.

14. На протязі дня ніякої діяльності ніхочі. Доволі живий гарматний бій у місці Ангар, на південь від Ен, а також у районі Вілье-Каф-Фере і Шате-Террі.

Військове здобич, взяту у германців 11/6 вже підраховано приблизно 9 гармат, котрих 7 важких, та 40 кулеметів.

На ренті фронту день пройшов спокійно.

(УТА).

Турецька радіограма.

Царьгород, турецьке військоове повідомлення, 14 червня.

Палестинський фронт. Посередня бойова діяльність. Намі батареї у успіхом відповідали на гарматній вогонь противника, направлений на нашу позиції на східній березі Ірджану. Була одбита атака противника на вузлак Геджес і на залізку дорогу межі Ашурф і Анеге.

Намі літали бомбардували лагерь новотанців у Тафізе і обстріляли його з кулеметів. Через посування англієвців в Персії на зайняти береги озера Урмія та Тавриз, з метою охорони флангів наших військ, які є на Кавказі.

(УТА).

Постанова українського парламентарного клубу.

ВІДЕНЬ, 12. Український клуб в австрійському парламенті, в зв'язку з польськими питаннями постановив на випадок приєднання Галичини до Польщі, вимагати самостійної східної Галичини, що аляжно утворює остаточно вирішення польського питання.

(УТА).

Румунія і німецький експорт.

БЕРЛІН, 14. З Німеччини прибуло до Румунії чимало вантажів пред-

ставників торгівлі з метою завязати знову торговельні зв'язки з німецьким експортом.

В Румунії велика недостача товарів особливо матерій, бумажних та целулозних виробів.

(УТА).

Боротьба з большевиками.

ХАРЬКІВ, 14. Вночі одправлено для боротьби з большевиками на Дону три ескадри добровольців офіцерів, організованих генералом Самековим.

В харківському повіті банду розбійників, озброєних кулеметами які робили розбійні напади. В банді 8 чоловіків і 2 жінки. Вони переходяться воежнопольовому суду.

(УТА).

Зловживання в харчовій управі.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬК, 14. В повітовій харчовій управі розкрито зловживання. Переведється слідство.

(УТА).

Німецькі біженці.

БЕРЛІН, 12. В Німеччину приїхали через Ригу дві тисячі німецьких колоністів з Волги, з Саратовської губернії. Утікла воєн од большевицького терору.

(УТА).

Завязаний большевицький командир.

З певних джерел нас повідомляють: Командувачий однією в большевицьких арміях, штаб якої стоїть в Лиски, видав наказ, що він не визнає ні влади народніх комісарів, ні української, і буде вести дружну боротьбу до того часу, поки військко його не опиниться на східні кордонах Прусії. З цим божевільним пляном він послав свої загоки на нову бойню і вони безумовно зникнуть.

Але большевицький командир не може влаштуватися, і не визнає жодним мірної українсько-московської комісії та її постанов і договорів перших почав наступання, пустивши в ход як аероплани, броневі поїзди та артилерію, по фронту Валуїни, Костянтинівка, результатом чого були зайняті місцями Турявка та Пасіково, і дійшли до естратевки.

(УТА).

В Полтавщині.

ПОЛТАВА 14/6. Мачехському народньому університету одкривається інтернат для нікопольських куренців та бібліотека. В середу 19 червня виїжає з станції Полтава на Оршу перший поїзд з тими, що повертають до Великоросії.

Для ревізії хліба, фуража в населення, засновується ревізійна повітова комісія.

(УТА).

Московські кооператори.

ХАРЬКІВ, 15/6. З Москви прибули представники Ради кооперативних з'їздів Московського Народнього Банку, і Всеросійського Союзу Співвчч Товариств. Делегація має ряд конкретних питань, що торкаються зміцнення взаємовідносин з Україною. Представники Центросоюзу кажуть, що Українці Центросоюз може пропонувати ріжних товарів більш як на 500 мільйонів при участі прибувших представників відкрився кооперативний з'їзд.

(УТА).

Господарство Миколаєва.

МИКОЛАІВ, 14/6. Недоога діяльність бувшої соціалістичної думи до вела місько господарство до повної руїни. Фінансове становище дуже скрутне. Дефіцит досяг 4 1/2 мільйонів, особливо в харчовому відділі, де викрото зловживання, які звернули увагу слідчої влади. Цекаєва дума не бажаючи брати відповідальности за діяльність соціалістичної, звернулася до міністра внутрішніх провчч призначення державної ревісії, особливо харчового відділу.

(УТА).

З'їзд лісоводів.

ЧЕРНИГІВ, 14/6. Респочався з'їзд лісоводів. Товариш міністра лісоводства Бураков у приватній телеграмі на ім'я з'їзду висловлює побажання успіху й продуктивної праці.

(УТА).

Доля царя.

ЛОНДОН, 13/6. „Дей-Експрес“ повідомляє з Петрограду: процес бувшого царя обіцяє наробити багато галасу. Згідно останнім повідомленням з Москви Совіт данний переглядом телеграм

царя європейським державам і міцніє на хаб тору Еман заведених до кому та пр Цика на життя

ля бернії 4 р. 40 го повіту роб. освітн. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

МЕТ. ру. оес 4 р. 90 руб. шенімн 5 р. час, як по собі слаж

Боротьба з спеуляцією.

МИКОЛАІВ, 14/6. Щоб запобігти продаж боронки сезіям по дуже високій ціні, хлібне бюро взяло на учот жниги Миколаєва і району, одславо зерне і боронку на місця, що найбільш його потребують. Помічається величезна спеуляція зерном.

Ціка страшенно підкакують, в деяких пунктах переходять трічі тверді. Вирішено взяти репресивних заходів в боротьбі з спеуляцією. Утворено комісію боротьби з спеуляцією.

(УТА).

Література, наука.

„Волинська Народня Газета“. Вийшли ч. 7 та ч. 8 тижневого часопису „Волинська Народня Газета“. Статті Михайла Черваського, П. А. М. З. Мукомеля, Марка Лудкевича, Грицька Коржа, М. Демисенка, М. Якимовецького, Василя Федоренка, Діда Опанаса, П. Дорофіїва, Ів. Соболевського, Петра Ришковського та інших.

„Україна“. Вийшло ч. 4 двотижневика Слав'янської „Просвіти“ „Україна“. Поезія М. Тиличел, марш гайдамаків; статті М. Квітки, Яворницького, К. Білинського.

Редактор Андрій Нізовський.

Оголошення.

Збори головного комітету партії о.ф. Чергової збори головного комітету партії соціалістично-федералістів одбудуться у вівторок о 7 год. веч. (Інститутська 22).

В справі складання й перегляду підручників. Департамент професійної освіти доводить до відома членів комісії по складанню й перегляду підручників для ріжних технічних шкіл, що 18-го червня, у вівторок, о 5-ой годичі вечора в будинку міністерства освіти (2-й поверх) відбудеться засідання окремих підкомісій, а в 6-й год. вечора—загальне засідання комісії.

До з'їзду військового духоуєства 17 червня. Військових пан-отців українців прохаютъ вдатися по справам з'їзду до Михайлівського монастиря в помешкання військових священників (підвал).

Засідання Мир-Методієвського братства. 16-го (в неділю) в 5 год. відбудуться збори членів Кирило-Методієвського братства в помешканні духовної консисторії. Прохаютъ прибути всіх членів.

Українська федеративно-демонстратична партія повідомляє, що в вівторок 18 червня о 7 год. веч. відбудеться загальне зібрання членів партії в лабор. пр. ф. Константиновича. Біб-Булль. 176, середі буд. Тома: „Віжучий мент“.

Збори громади медичного інституту. В понеділок 17 червня, о 7 год. веч. відбудуться збори громади медичного жін. інституту, на Львівській 61, пом. 3

Співвчч т-во „Народня торговля“. В неділю 16 червня с. р. о 11 год. дня в „Народній Аудиторії“ (Бульварно-Кудрявська 26) одбудуться загальні збори т-ва. Збори, які другі, вважатимуться дієвими при всякій кількості присутніх. Вхід по членським білетам. Заніє в члені при вході.

Збори комісії по організації педагогічної академії. У вівторок 18 червня рівно о 5-й годичі вечора в кабінеті директора департаменту вищої освіти (будинок вищої освіти (будинок київської 1-ї гімназії, другий поверх) відбудуться збори комісії по організації педагогічної академії. Збори будуть вважатися дієвими при всякому числі прибувших. Важано, щоб на збори прибули лектори учительських повітових курсів 1918 року. Прохаютъ не спізнюватися.

Збори орг. комісії з'їзду лікарів українців. Бюро організаційної комісії по скликанню 2-го всеукраїнського з'їзду лікарів прохає членів цієї комісії на засідання в понеділок 17 червня о 8 год. вечора в пом. губерніяльної народньої управи (В. Володимирська № 33). Докладчиків також прохаєм прибути.

Товариш співробітники кооператива м. Києва. При українській професійній спілці робітників має утворитись кооперативна секція. Тому ласкаво прохаємо кожний кооператив (де є члені професійної української спілки) прислати на нараду по утворенню цієї секції одного представника. Народа має відбутись 18-го червня (вівторок) в помешканні клубу „Родина“ (Пущинська 1)—о 7 годичі вечора.

З'їзд лікарів-українців. 28 липня 6. р. в Києві відбудеться всеукраїнський з'їзд лікарів-українців і неукраїнців, які працюють на Україні і стоїть на ґрунті української державности. Представництво персональне, але ріжні лікарські організації мають право делегувати представників.

Програм з'їзду такай:

1. Справоздання президії і ревізійної комісії „всукраїнської спілки лікарів“.

2. Справа організації „Спілки“ і її роботи.

3. Зміни в статуті „Спілки“.

4. Бюро праці і каса взаємної допомоги.

5. Видання органу „Спілки“—„Український медичний вісник“.

6. Питання громадської медицини і анованце лікарів: медицина земляка, до ка, фабрика-заводська, військова, подств і шкільна гігієна.

7. Росподілженія медико-санітарних і лекач серед народу.

8. Підвищення освіти на Україні.

9. Вислака не платіме і ління, а теж ранку відкритице 15 липня по адресам: т-ва діячів в Управі (В. Володимирська тецтва—наріжні від 11—2 і Вілськна (Хрещатик № 3) д-у ф. Левертєрського і інфор-

Оповідатки.

Д-р. Коломійцев д-ч. сифіліс Сергія (808—314) і гріншер Гоголівська. 2а. Пр. 11—1 і 5—7 в. 2—701 6

Д-р Черняк, спп. володікарія дк систем. ліченні всякого роду полохих хвороб. Вел. Хитомірська 18. 9—2 та 5—9. 12—0648—6

Український клуб, Пущинська 1, сьогодні 16-го на користь потерпілих на Звірницькій В. М. Чеховського „Творчість О. Олесь“ та концерт при ласковій участі першого Укр. НАЦІОНАЛЬНОГО ХОРУ під орудов О. Приходька окомп. Стеценка та Вецигського, Троянди, Якубовської-Мельник, Омеляченко, Ліхачевич, Колоптовського, Чеховського та Крипенко після концерту ганці. 1—0734—1

Для Департаменту Зовнішнього Торгу потрібний дуже вправний і добре знаючий українську і російську мову стенографіст (-ка). Зголошуватись від 9—11 г. в Міністерство Торгу і Промисловости, Столишницька 55-6. 1—845—1

Шунаю посади бухгалтера фахівця промис. галузі обсерватор. пр. № 10 кв. 3 Півчуку. 3—0735—1

Потрібне помешання інженеру (бездомному) 3—6 кімнат з кухнею Район Байдуки. Листова Столишницька 53 кімната 7. 2—0732—1

Аматорські ціни

Платчу за всякого роду старі річи

А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ

Протв ночк Хрещатик № 28. Телефон 3-86.

Платчу лучші ціни.

Купую ріжне дорожчине наміння.

Київська губерньська народня управа

запрошує на тимчасову посаду секретаря до комісії по організації діловодства управи і її інституцій особу з вищою юридичною або філологічною освітою, доброго знавця української мови. Платня 600 карб. в місяць.

Управі потрібні ріжні словники і всякі інші матеріали до улаштування термінологічного словника по всіх галузях народнього господарства.

Звертатись по адресі: Володимирська, 33, до члена управи П. В. Теняноу.

1—844—1

Поновився запис на кооперативні курси. Всіх хто записався прохаютъ з'явитись для поразуміння про початок занят, в помешканні Хрещатик 3, на 4 поверсі від 6 до 7 год. вечора.

3—0733—1

Сьогодні ВІГИ.

Початок 2 г. дня

„Саргто I“

Знову кийий спосіб для МИТТЯ ГОЛОВИ

КАПУТОЛЬ „внищує луку (перхотъ) очинає, дезінфіцирує, скріпляє шкіру голови і тим запобігає випадінню і допомогає росту волосся. Винятково право продажі належить фірмі у ЮРГАТ. Продається в його складах, аптеках, аптечних крамницях, і парикмахерських.

Аптека амц. т-ва „ФАРМАКОС“ (був. Зайделя). 10—731—8

Хіміко-фармацевтичне товариство „ФАРМАЦІЯ“

Головна мета т-ва: Об'єднання працюючої фармачії на економічному ґрунті, виваження сприятливих умов для поліпшення життя, упорядкування аптечного діловодства хіміко-фармацевтичної промисловости. Т-во набуває і відкриває аптеки, лабораторії, заводи і інші хіміко-фармацевтичні підприємства.

Заніє членів т-ва, прийім членських і пайових вкладов і видача всіх справок відбувається щоденно від 12—2 год. м. Київ. В. Підвальна № 26, мешк. 11.—Правління.

3—0722—3

Південно-західне товариство транспортив і торгових складів.

Київ, Олександрівська площа № 3.

Оповіднає, що ним ОЛЕРЖАНІ через ВЕРНУВШОГОСЯ з виправи агента товариства на РОЗВІДКИ о МІСЦЕПРОВУВАННЮ грузів їхавших з Києва і у Київ, і застрявших на дорогах Великоросії, А ТАКОЖ і ВАГОНІВ з грузами опинившихся за границею України.

Спрями ведуться в ПРАВЛІННІ т-ва що денно від 8 до 12 г. дня.

1—846—1

Друк. амц. т-ва „Петро Барський у Вльї“, Хрещатик № 40.

Пайові помешкання

з 1, 2, 3, 4, 5, 8 кімнат в осередку місто, продаються. Зверт.: Ірининська, № 3-а, помеш. 7, щоденно 9—12 год. дня. 3—0721—2

Хто знає що про Антона Залужно-го, який в бою під Конюхами 1917 р. мав пошасті до полону, прохає повідомити мене. О. Павлиц, Львівська 14-6 пом. 29. 2—0725—2

Інж. Ів. Комарницький, патентний повіренч. Заява виваходів в державні патентами: український і заграничні. Хрещатикський проул. 8-6, кв. 19. 6—0716—2

Худож. ремісничі курси

Е. Г. Коваленко

приймають учениць на ранішні та вечірні групи.

КРИЙ, ШИТТЯ, ОБУВ І НАПЕЛЮХИ.

Караваївська № 11, пом. 34, 2-й поверх. 10—611—3

Перші київські вечірні загально освітні курси (з правом вступу) для учениць (з правами вступу) на 1918—19 уч. рік. Прохання приймаються в канцелярії курсів щоденно, крім празників, з 6 г. до 8 г. вечора Михайлівська лонча реальна школа. 10—0676—6

Гуртові закупки книжок

для книгарень, „Просвіт“ і т. и. виконує в тижневий строк контора центральної експедиції українського друку. Київ, Хрещатик 39, Комісових 5% а рахунок